

Vragen stellen

Wat ga je leren?

Je kunt straks:

- uitleggen wat studerend lezen is
- zelf WH-vragen bedenken bij een tekst

Wat ga je doen?

Je gaat een tekst lezen over het weer. Lees de uitleg hierna en lees de tekst. Maak dan de vragen.

Wat moet je weten?

Je weet dat je door het stellen van WH-vragen jezelf helpt om de tekst beter te begrijpen. Tijdens het lezen vind je soms meteen het antwoord, maar soms moet je dieper nadenken.

Heel vaak stel je de WH-vragen vanzelf in je hoofd. Maar als je een tekst moet leren en onthouden, is het handig om goed na te denken over de WH-vragen die je stelt. Dat heet: **studerend lezen**.

Stel, je krijgt een toets over vissen in de diepzee. In de tekst staat:
*Op ongeveer 4000 meter diepte zijn de vissen uitzonderlijk groot.
 Sommige kunnen uitgroeien tot een lengte van vier meter.
 Enkele vissen, zoals de lantaarnvis, produceren hun eigen licht.*

Denk na wat belangrijk is om te weten en stel dan je WH-vragen:

- Hoe komt het dat vissen op 4000 meter zo groot worden?
- Waarom zouden vissen hun eigen licht nodig hebben?
- Welke vissen maken nog meer hun eigen licht?

Weet jij nog een vraag?

Ga in de tekst op zoek naar de antwoorden.

Moeilijke woorden

de meteoroloog = een weerman of weervrouw. Iemand die het weer en het klimaat bestudeert.

de luchtdruk = de kracht waarmee lucht op de aarde drukt. Luchtdruk kun je niet zien, maar is er altijd. Denk maar aan het opblazen van een ballon of je fietsband.

de weersatelliet = een satelliet die metingen verricht op en om de aarde. Met een weersatelliet kun je het weer en het klimaat vanuit de ruimte bestuderen.

1 Witte kerst?

5 Valt er sneeuw met kerst? Of toch regen? Gaat het vriezen? Mensen willen graag weten wat voor weer het wordt. Zodat ze bijvoorbeeld weten wat voor kleren ze moeten aantrekken. Maar hoe voorspellen meteorologen het weer?

Het weer voorspellen

10 Om het weer te voorspellen zijn er over de hele wereld meetvelden. Daarop staat apparatuur waarmee je onder andere de temperatuur, neerslag, **luchtdruk** en vochtigheid van de lucht kunt meten. Meteorologen delen deze informatie met elkaar om het weer in hun eigen land te voorspellen. Komt de wind uit het westen, dan kijken onze weermensen naar informatie uit Engeland. Bij oostenwind letten ze juist op meetvelden in Duitsland. Want dat weer komt dan onze kant uit.

20 Nog meer informatie

Om nog preciezer het weer te voorspellen, kunnen meteorologen ook informatie krijgen van **weersatellieten**. Deze satellieten hebben speciale camera's om vast te leggen hoe de wolken bewegen. Ook hebben ze sensoren die de temperatuur en luchtvochtigheid op aarde meten. En ze kunnen meten hoe hard het waait boven zee en boven land. Allemaal informatie die meteorologen kunnen verwerken tot een goed weerbericht.

30 Computers

Alle informatie van de meetvelden en de satellieten komt samen in enorm sterke computers. Deze computers behoren tot de snelste computers van Nederland. Ze berekenen wat voor weer we kunnen verwachten. Zo kunnen de computers berekenen wat voor temperatuur, windsnelheid en neerslag ons morgen boven het hoofd hangt.

35 Veranderlijk

Trekt die storm volgende week over ons land of alleen over België? En hoe sterk is die storm nog als hij Nederland bereikt? Je weet van tevoren nooit precies wat het weer gaat doen. Hoe wolken op elkaar reageren of wanneer precies de regen valt. Meteorologen zeggen dan ook: het weer is veranderlijk. Daarom laten ze de computers de hele dag door berekeningen maken. Wil je weten of je een regenjas mee moet nemen, dan kun je het beste minder dan een uur van tevoren op een buienradar kijken. Een week van tevoren kijken heeft echt niet veel zin.

45 Kans op sneeuw?

Maar hoe zit het nou met die witte kerst dit jaar? De kans daarop is erg klein. Eigenlijk komt een witte kerst in ons land maar zelden voor. We spreken van een echte witte kerst als er op beide kerstdagen een pak sneeuw ligt. Sinds 1900 hebben we daar maar acht keer van mogen genieten. Ach ja, dan maken we er zelf maar iets gezelligs van. Met wat nepsneeuw, of zo?

Maak de vragen

1 In deze les ga je oefenen met studerend lezen.

a Wanneer is studerend lezen belangrijk? Kruis aan.

- Als je een tekst leest voor je plezier.
 Als je een tekst moet leren of onthouden.
 Als je wilt weten of de tekst bij je leesdoel past.
 Als je wilt weten wat het onderwerp van de tekst is.

b Wat doe je als je studerend leest? Vul in.

Als je studerend leest, denk je tijdens het lezen goed na over _____

2 Lees de eerste, vetgedrukte alinea.

a Lees: *Mensen ... wordt.* (r. 3 en 4) Over deze zin kun je een WH-vraag met *Waarom* stellen. Welke vraag is dat? Vul in.

Waarom _____

b Wat is het antwoord op de WH-vraag van 2a? Markeer het in de tekst.

3 Lees de alinea *Het weer voorspellen*.

a Welke informatie verzamelen de apparaten op een meetveld? Markeer vier dingen in de tekst.

b Bedenk zelf nog een WH-vraag bij deze alinea. Schrijf op.

c Markeer het antwoord op je vraag in de tekst.

4 Lees de alinea *Nog meer informatie*.

a Waar kunnen meteorologen nog meer informatie vandaan halen? Schrijf op.

b Welke informatie kunnen ze daarvan krijgen? Markeer het in de tekst. Let op: het antwoord staat verdeeld over drie zinnen.

c Lees: *Allemaal ... weerbericht.* (r. 24 en 25) Welke WH-vraag met *Hoe* komt in je op? Vul in.

Hoe _____

5 Lees de alinea *Computers*.

Waarom hebben meteorologen sterke computers nodig om de berekeningen te maken? Bedenk het antwoord zelf. Schrijf op.

6 Lees de alinea *Veranderlijk*.

- a Waarom blijft het moeilijk om het weer goed te voorspellen? Schrijf op.

- b Wat doen meteorologen om toch zo precies mogelijk het weer te voorspellen? Markeer het in de tekst.

- c Bedenk zelf nog een WH-vraag bij deze alinea. Schrijf op.

- d Markeer het antwoord op je vraag in de tekst.

7 Lees de alinea *Kans op sneeuw?*

- a Lees *De kans daarop is erg klein.* (r. 47) Welke WH-vraag met *Waarom* kun je hierbij stellen? Vul in.

Waarom _____

- b Wat is het antwoord op je *Waarom*-vraag? Schrijf op.

8 Kijk nog eens naar vraag 4c.

Je hebt daar een WH-vraag opgeschreven. In welke alinea is deze vraag beantwoord? Kruis aan.

☐ in de alinea <i>Het weer voorspellen</i>	☐ in de alinea <i>Computers</i>
☐ in de alinea <i>Nog meer informatie</i>	☐ in de alinea <i>Veranderlijk</i>

Beantwoord de vragen 9, 10 en 11 op een apart blaadje.

★ 9 Kijk nog eens naar vraag 2.

Je hebt daar een WH-vraag opgeschreven. In de tekst staat één antwoord. Maar er zijn nog veel meer antwoorden mogelijk. Waarom willen mensen weten wat voor weer het wordt? Bedenk minimaal drie extra redenen.

★★ 10 Stel, jij gaat voor een werkstuk een meteoroloog interviewen.

Bedenk vier WH-vragen die je over het weer wil stellen. Het moeten andere vragen zijn dan de vragen die al in deze les zijn gesteld.

★★ 11 Stel, je wil zelf het weer voorspellen.

Je gaat uitzoeken hoe je dat zelf kan doen. Bedenk eerst drie WH-vragen waar je antwoord op wil. Zoek dan op internet of in de bieb het antwoord op je vragen. Kun je nu zelf het weer voorspellen?

Wat heb je geleerd?

Deze les ging over studerend lezen. Als je een tekst moet leren of onthouden, stel je WH-vragen. _____